

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 57/2012
05.09.2012. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Анђелке Станковић, Љубице Кнежевић-Томашев, Веска Крстајића и Биљане Синановић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Драганом Вуксановић, као записничарем, у кривичном предмету окр. Г.Г. и др, због кривичног дела из члана 149. став 2. Закона о планирању и изградњи и др, одлучујући о захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз. 468/12 од 20.06.2012. године, подигнутом против правноснажних пресуда Основног суда у Зрењанину К. 142/10 од 11.07.2011. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 3769/11 од 23.02.2012. године, у седници већа одржаној 05.09.2012. године, донео је

П Р Е С У Д У

УВАЖАВА СЕ захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз. 468/12 од 20.06.2012. године као основан и утврђује да је правноснажним пресудама Основног суда у Зрењанину К. 142/10 од 11.07.2011. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 3769/11 од 23.02.2012. године повређен кривични закон – члан 369. став 1. тачка 1. ЗКП у вези члана 5. став 2. КЗ и члана 149. став 1. и 2. Закона о планирању и изградњи, у корист окривљених Г.Г., М.Л., Г.М. и Б.Т.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Основног суда у Зрењанину К. 142/10 од 11.07.2011. године, на основу члана 355. тачка 1. ЗКП ослобођени су од оптужбе и то окр. Г.Г. и окр. М.Л., због кривичног дела из члана 149. став 2. Закона о планирању и изградњи, а окр. Г.М. и окр. Б.Т. због кривичног дела из члана 149. став 1. Закона о планирању и изградњи.

Одлучујући о жалби Основног јавног тужиоца у Зрењанину, Апелациони суд у Новом Саду је пресудом Кж1 3769/11 од 23.02.2012. године одбио жалбу као неосновану и потврдио првостепену пресуду.

Против наведених правноснажних пресуда, Републички јавни тужилац подигао је захтев за заштиту законитости Ктз 468/12 од 20.06.2012. године, због повреде закона из члана 369. став 1. тачка 1. у вези члана 367. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд утврди да је захтев основан и да је првостепеном и другостепеном пресудом повређен закон у корист окривљених.

Врховни касациони суд је поступио у смислу члана 422. ст. 2. и 3. ЗКП и одржао седницу већа, у присуству окривљених Г.Г., М.Л. и Б.Т. и бранилаца, адв. Д.Ђ., адв. Б.П. и адв. С.Д., а у одсуству уредно обавештених Републичког јавног тужиоца, окр. Г.М. и бранилаца адв. М.Ђ. и адв. С.Ј. На седници већа Врховни касациони суд је размотрио списе предмета са пресудама против којих је захтев за заштиту законитости подигнут, па је по оцени навода у затхеву и изјашњења присутних бранилаца и окривљених, нашао:

Захтев за заштиту законитости је основан.

Првостепени суд је окривљене ослободио од оптужбе за кривично дело из члана 149. став 1. и 2. Закона о планирању и изградњи налазећи да дело за које су оптужени није кривично дело. По ставу првостепеног суда, ступањем на снагу Закона о изменама и допунама Кривичног законика („Службени гласник РС“ број 72/09) престао је да важи члан 149. Закона о планирању и изградњи, а истовремено уведена је одредба члана 219а. КЗ, која регулише ново кривично дело – грађење без грађевинске дозволе, коју је по својим елементима истоветно са кривичним делом из члана 149. Закона о планирању и изградњи, па је, имајући у виду прописане казне за та дела, за окривљене, у смислу члана 5. КЗ, повољнији Закон о планирању и изградњи, који је важио у време извршења кривичног дела. Међутим, како су одредбе тог закона престале да важе, првостепени суд је закључио да дело за које су окривљени оптужени више није кривично дело, због чега је окривљене ослободио од оптужбе. Овакав став првостепеног суда у потпуности је прихватио и другостепени суд.

По налажењу Врховног касационог суда, првостепени и другостепени суд заузели су погрешан став у погледу примене одредбе члана 5. КЗ, на шта основано указује јавни тужилац у поднетом захтеву за заштиту законитости.

Тачно је да је одредбом члана 189. Закона о изменама и допунама Кривичног законика предвиђено да даном ступања на снагу тог закона престаје да важи одредба члана 149. Закона о планирању и изградњи, међутим, то не значи да се та одредба не може више примењивати.

Напротив, одредбом члана 5. став 1. КЗ предвиђено је да се на учиниоца кривичног дела примењује закон који је важио у време извршења дела, а према одредби става 2. истог члана, ако је после извршења кривичног дела измењен закон, једном или више пута, примениће се закон који је најблажи за учиниоца, па дакле, и закон који је „престао да важи“ , уколико је најблажи за учиниоца.

Законом о изменама и допунама Кривичног законика, кривично дело из члана 149. Закона о планирању и изградњи је брисано из тог закона, али је истовремено прописано ново кривично дело у кривичном законика – грађење без грађевинске дозволе (члан 219а. КЗ), па радње окривљених за које су оптужени нису декриминализоване, нити је било временског дисконтинуитета у кажњивости градње без прописане документације, при чему грађење без грађевинске дозволе по садржини одговара грађењу без одобрења за градњу. То уосталом није спорни ни за првостепени ни другостепени суд, међутим ови судови су, у погледу примене одредбе члана 5. КЗ, погрешно закључили да укидање кривичног дела из посебног законодавства, које је блаже за окривљене, мора за последицу имати ослобађање окривљених од оптужбе.

Доношењем ослобађајуће пресуде за кривично дело из члана 149. Закона о планирању и изградњи, првостепени суд је повредио кривични закон у корист окривљених – члан 369. став 1. тачка 1. ЗКП у вези члана 5. став 2. КЗ и члана 149. став 1. и 2. Закона о планирању и изградњи, а исту повреду закона учинио је и другостепени суд који није отклонио учињену повреду закона, већ је првостепену пресуду потврдио.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је уважио захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца као основан и утврдио да је правноснажним пресудама Основног суда у Зрењанину К. 142/10 од 11.07.2011. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 3769/11 од 23.02.2012. године повређен кривични закон у корист окривљених Г.Г., М.Л., Г.М. и Б.Т. и, на основу одредбе члана 425. став 2. ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде, не дирајући у правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости подигнут.

Записничар - саветник

Председник већа

Драгана Вуксановић

судија

Невенка Важић

